

2016-06-02

Ert dnr:
2016-2258

Sektionen för planering, säkerhet och miljö
Markus Planmo

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Minna Bodin
651 81 Karlstad

Översyn av samverkansområdena

Sammanfattning

- SKL anser att den nuvarande indelningen av samverkansområdena inte är ändamålsenlig. Istället bör en indelning göras som bygger på sektorer. Sektorsindelningen bör bygga på en ingående analys av vilket samverkansbehov som finns i samhället avseende krisberedskap.
- SKL konstaterar att ersättning för omkostnader är en förutsättning för ett fortsatt deltagande från kommuner och landsting i samverkansområdena.
- SKL ser inte mervärdet i att knyta arbetet med Naturolyckor och klimatanpassning till samverkansområdena i form av en tvärsektoriell arbetsgrupp.

Sveriges Kommuner och Landstings synpunkter

Problem med nuvarande struktur för samverkansområden

SKL ser flera problem med den nuvarande strukturen för samverkansområdena (SO):

Samverkansområdena har i för stor utsträckning blivit ett forum för nätverkande och informationsutbyte – snarare än för gemensam planering.

Nuvarande betoning på tvärsektoriell samverkan bygger på ett grundantagande att redan bedrivs samverkan inom sektorerna. Så är dock alltför ofta inte fallet. Det finns idag en rad samhällsområden där det inte finns några strukturerade former för samverkan avseende krisberedskap.

SKL bedömer att den tvärsektoriella samverkan många gånger är för komplex för att hanteras i ett forum. Tyngdpunkten borde istället flyttas mot att skapa effektiva former för sektoriell samverkan.

Nuvarande struktur för samverkansområden exkluderar helt de två största kommunala verksamheterna – nämligen skola och socialtjänst. Sjukvården behandlas bara i mycket begränsad omfattning i SOSUV. För inga av dessa verksamheter finns heller övergripande samverkansstrukturer på sektornivå.

Grundförutsättningar för en effektiv samverkansstruktur

SKL bedömer att flera av de brister som återfinns i arbetet i dagens samverkansområden är en spegling av generella brister i svensk krisberedskap.

Det finns idag inget reglerat sektorsansvar för krisberedskapen. Det gör att myndigheternas ambitionsnivå skiljer sig stort åt mellan sektorerna. Därmed varierar det mellan sektorerna vilket samordningsansvar som aktörerna tar. Många gånger råder det också oklarheter om ansvarsförhållanden mellan olika myndigheter inom samma sektor.

Flera myndigheter prioriterar inte arbetet med krisberedskap, varför det inte finns resurser för att bedriva ett kraftfullt arbete inom ramen för samverkansområdena. För att åstadkomma en effektiv samverkansstruktur som levererar resultat krävs det ett tydligt reglerat sektorsansvar för krisberedskapen samt en styr- och finansieringsmodell för krisberedskapen som stödjer ett långsiktigt arbete med krisberedskap i de statliga myndigheterna.

SKL:s syn på hur samverkansområdena bör utformas

SKL anser att den nuvarande indelningen av samverkansområdena inte är ändamålsenlig. Istället bör en indelning göras som bygger på sektorer. Antalet samverkansområden bör således bli fler – men ges mer fokuserade uppdrag. Sektorsindelningen bör bygga på en ingående analys av vilket samverkansbehov som finns i samhället avseende krisberedskap. Befintliga forum bör inkorporeras i SO-strukturen. Sektorsansvarig myndigheter bör vara ordförande i sina respektive samverkansområden.

SKL:s synpunkter på MSB:s förslag

2.3.2 Planeringsmöten inom respektive samverkansområde

MSB skriver följande:

”För att bidra till den samverkan som är en uppgift i krisberedskapsförordningen 10§, kommer MSB tillfälligt att under 2017 stå för resor och logi för kommun-, landstings- och frivilligrepresentanter i anslutning till planeringsmöten.”

SKL tolkar detta som att omkostnader för kommun- och landstingsrepresentanter inte ska ersättas efter 2017. Kommuner och landsting lägger idag stora resurser på att med egen arbetstid delta i en nationell planeringsstruktur. En förutsättning för ett fortsatt deltagande från kommuner och landsting är att omkostnader ersätts.

2.3.5 MSB:s stöd till samverkansområdena

Avsaknad av kansliresurser utgör idag en begränsande faktor för arbetet inom samverkansområdena. Om MSB ska överta ordförandeskapet i samtliga samverkansområden är det nödvändigt att MSB dimensionerar kansliresurser för att kunna stödja genomförandet av en gemensam planering.

3. Tvärsektoriella arbetsgrupper och nätverk

SKL kan se fördelar med att det inrättas tvärsektoriella arbetsgrupper för gemensamma frågor avseende t.ex. civilt försvar och privat-offentlig samverkan. SKL har dock svårt att se att *Naturolyckor och klimatanpassning* utgör ett sådant område.

Det finns ingen naturlig hemvist för arbetet med naturolyckor i de nuvarande sex samverkansområdena. Därmed blir kopplingen mellan samverkansområdena och en tvärsektoriell arbetsgrupp mycket oklar. Samverkansbehovet avseende naturolyckor torde inte vara av tillfällig art, utan är något som behöver bedrivas över tid. Ansvarsfördelningen för klimatanpassning på nationell nivå är fortsatt oklar. Ansvarsfördelningen mellan MSB och SMHI behöver klaras ut innan man inrättar ett nytt tillfälligt forum inom krisberedskapens ram.

3.2 Synergier med befintliga nätverk och fora

MSB anger att befintliga fora och nätverk bör kopplas till SO-strukturen. SKL ser ett behov av att MSB gör en kartläggning av vilka forum som idag finns, samt klargör hur dessa konkret ska relatera till SO-strukturen.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Gunilla Glasare

Ann-Sofie Eriksson